

PRO VEDOUcí KROUŽKŮ

kroužku

NAPAJEDLA A NAPÁJEČKY

Už dávno neplatí, že s příchodem jara myslivci ukončují svoji činnost spojenou s péčí o zvěř, neboť po většinu roku se potýkáme se suchem, které sužuje krajinu napříč celou naší zemí. Deštivý průběh letošního jara tomuto trendu sice neodpovídá, ale z dlouhodobého hlediska se nedostatek vody zcela jistě stává limitujícím faktorem ohrožující nejen zvěř, ale veškeré živočichy, včetně hmyzu a ptáků. Proto se dnes, my myslivci, musíme o přísun nezávadné vody v krajině postarat a být v tomto neustále aktivní.

Voda je nezbytná pro veškerý život a v organismu zajišťuje mnoho důležitých funkcí, které při jejím nedostatku selhávají. Dlouhodobý nedostatečný příjem vody může vést až k úhynům.

Víte, kolik vody potřebuje třeba takový jelen? Dospělý 100 kg vážící jelen vypije za jeden den 15 až 23 litrů vody, daněk 18 litrů, srnec až 8 litrů, divočák 10 litrů a relativně malý zajíc vypije více než 1 litr vody za den!

Přijde vám to hodně? Tak si představte, že kojící samice svůj nutný příjem vody ještě znásobí. Kojící laň potřebuje až 30 litrů vody za den, daněla 21 litrů, srna 11 litrů, bachyně až 25 litrů a zaječka 2,5 litru vody! Takže v případě suchého jara a léta může mít nedostatek vody

fatální dopad na novou generaci narozených mláďat, ale i na matky samotné.

A právě především v letních měsících přeschlá vegetace, často navíc monokulturní, spolu s úbytkem přírodních vodních zdrojů nás nutí k vytváření zdrojů náhradních. Zvěř spárkaté ale i drobné můžeme velmi dobře přilepšit předkládním kvalitního dužnatého krmiva a obzvláště pak budováním a instalací umělých napáječek a napajedel.

Možností, jak dostat vodu do našich honiteb, máme několik. Tou přírodě nejbližší je péče a údržba, případně obnova přirozených zdrojů. Pravidelným čištěním a v extrémních případech i doplňováním vody do studánek, tůní, mokřin a přírodních jezírek umožníme zvěři přicházet si pro vodu na jí známá a vyhledávaná místa.

Jsou však lokality, kde takovéto zdroje úplně schází. Zde potom nezbyvá, než je vytvořit uměle. Nebudeme tu však hovořit o budování revitalizačních prvků a vodu zadržujících stavbách, které vyžadují, byť jsou často předmětem dotační podpory, nemalé finanční a technické prostředky.

Co však zvládneme i v rámci mysliveckého kroužku jsou malá napajedla a napáječky, které se souhlasem vlastníka můžeme v honitbě sami rozmístit.

Ke stavbě malého napajedla potřebujeme najít vhodnou prohlubeň nebo vyhloubit ne příliš hlubokou jámu s pozvolnými břehy. Její dno i stěny zbavíme veškeré vegetace a hrubých nečistot, větví a kamenů. Takto připravený povrch můžeme vymazat vrstvou jílu nebo betonovou směsí. Pro maximální zadržovací schopnost lze budoucí napajedlo vyložit pevnou fólií a teprve tuto pokrýt třeba říčním štěrkem a oblými kameny. V případě větší plochy je nutné udělat opravdu pozvolna klesající břehy a uvnitř napajedla vytvořit například z kamenů jakýsi ostrov pro odsednutí hmyzu a ptáků.

Nestrmé hrany a předměty vystupující nad hladinu jsou důležité také pro menší živočichy, kteří do napajedla spadnou a s jejich pomocí se dostanou opět ven z vody.

Takováto napajedla působí v

krajině esteticky a jsou naprosto vyhovující pro většinu druhů živočichů. Vyžadují však větší objem vody, která se může v teplých dnech rychle zkazit. Tento typ napajedel proto volíme na místech s vysokou koncentrací větších druhů zvěře, kde můžeme předpokládat její rychlou spotřebu a kam je možné vodu dovážet v nádrži s pomocí techniky. Menší napajedlo potom můžeme vybudovat například u příkrmovacího zařízení, z jehož zastřešení svedeme pomocí žlabů do napajedla dešťovou vodu.

V myslivecké praxi se však setkáváme s velmi pestrými a často jednoduchými, ale funkčními nápady.

Pro drobnou zvěř nebo na hůře dostupných místech lze nainstalovat i menší napáječky s objemem jen několika litrů vody. Použit můžeme průmyslově vyráběné napáječky, určené pro chovy domácích zvířat, drůbeže apod.

Jejich výhodou je ne příliš vysoká pořizovací cena, snadná údržba a menší objem vody, která se v napáječce nestihne zkazit. Nevýhodou je pro nás nutnost jejího častějšího doplňování, což ale v mysliveckém kroužku nejspíš žádný problém nebude, možná naopak.

Ať už se rozhodneme pro jakýkoliv způsob, u všech typů napajedel a napáječek je důležitá hygiena a nezávadnost

vody. V opačném případě je zdroj závadné vody spíše na škodu a zvěři způsobuje jen další potíže!

V těchto dnech u nás vydatně prší, a tak se zdá být vody v krajině dostatek, někde pro změnu možná až příliš. Jenže voda se vsakuje a odtéká, a co bude za nějaký čas, to nevíme. Proto se raději držíme úsloví „Kdo je připraven, není zaskočen“ a s výrobou napáječek a napajedel neotálejme, i když zrovna venku leje jako z konve.

Stanislav OŠTÁDAL